

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Ústí nad Labem

Inspekční zpráva

Základní umělecká škola Kadaň

ul. Jana Švermy 474, 432 01 Kadaň

Identifikátor: 600 077 667

Termín konání orientační inspekce: 14. – 16. května 2001

Čj.	083 158/01-4017
Signatura	oflku132

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní umělecká škola (ZUŠ) Kadaň byla založena v roce 1951. Od roku 1993 pracuje jako příspěvková organizace s právní subjektivitou. Zřizovatelem ZUŠ je Město Kadaň, Mírové náměstí 1, 432 01 Kadaň. Poslední zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení bylo vydáno Školským úřadem Chomutov dne 30. 7. 1999 pod čj. PqO 305/99. Vyučování je zajišťováno třinácti učiteli, z toho pět si doplňuje studiem potřebnou odbornou a pedagogickou způsobilost. ZUŠ, po přestěhování v roce 1999, sídlí v historickém objektu bývalého františkánského kláštera, jehož větší část prošla celkovou rekonstrukcí.

OBOROVÁ STRUKTURA ZÁKLADNÍ UMĚLECKÉ ŠKOLY

Obsah a organizace studia vychází z § 3 vyhlášky MŠMT ČR č. 292/91 Sb., o základních uměleckých školách. Výuka je organizována formou individuálního, skupinového a kolektivního vyučování v hudebním (HO), výtvarném (VO) a tanečním oboru (TO). Povolená kapacita školy je 460 žáků. Z podkladové dokumentace předložené ředitelkou vyplývá, že školu navštěvuje celkem 337 žáků přípravného studia, prvního a druhého stupně základního studia. Z toho 187 žáků v HO, 105 v TO a 45 ve VO.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Hudební obor

V HO bylo navštíveno celkem deset hodin v předmětech hra na klavír, housle, kytaru, zobcovou flétnu, klarinet a dále v předmětech hudební nauka (HN) a pěvecká hlasová výchova.

Plánování učiva je v individuální výuce prováděno formou studijních plánů, které jsou součástí třídních knih. Mají stanoveny konkrétní cíle, výběr studijního materiálu odpovídá dosud platným osnovám pro HO ZUŠ. Časová dotace jednotlivých předmětů je v souladu s učebními plány pro ZUŠ. Škola organizuje různé formy komorní a souborové hry, vedením školy je důsledně sledována docházka do HN. Žákům vyšších ročníků je umožněno pokračovat v docházce do HN formou nepovinného předmětu.

Chybějící odborná a pedagogická způsobilosti pedagogických pracovníků je postupně řešena. Z celkového počtu třinácti pedagogických pracovníků je odborně a pedagogicky způsobilých sedm, pět vyučujících si doplňuje kvalifikaci dalším studiem. Inspekce nezaznamenala, že by tato skutečnost výrazněji ovlivnila kvalitu výuky.

Obor disponuje celkem dvanácti učebnami pro individuální výuku, jednou učebnou pro HN, vybavenou senzorovou notovou tabulí, audio a videotechnikou s odpovídající diskotékou a provizorní zkušební školního orchestru, původně určenou jako modelovna VO. Učebny prostorově vyhovují, umístění objektu v okrajové části města umožňuje jejich větrání bez omezení. Škole chybí sál pro pořádání žákovských vystoupení a zkušebna pro orchestrální a souborovou hru. Hudební nástroje, zejména klavíry, jsou pravidelně udržovány a laděny, obor má dostatečně vybudovaný notový archiv, který slouží žákům i učitelům.

Celkové prostředí školy je velice příjemné, podnětné a estetické.

Struktura hospitovaných hodin odpovídala výukovým cílům. Vyučující velmi pečlivě sledovali hru žáků ve srovnání s notovým zápisem, bezprostředně reagovali na zjištěné nepřesnosti a odchylky. Veškeré informace byly žákům předávány přiměřeně k jejich

věkovým zvláštnostem a specifickým podmínkám v jednotlivých předmětech. Výuka byla dostatečně názorná, zejména při procvičování obtížnějších částí skladeb. Vyučující průběžně ověřovali pochopení zadávaných úkolů, jejich kvantita byla diferencována schopnostmi a pílí jednotlivce.

Metodická stavba hodin většinou vycházela z ověřených postupů, inspekci byly rovněž zaznamenány zřetelné tendence k modernizaci výuky, v rámci soudobé hudební pedagogiky. Přínosem pro žáky je pestrost ve výběru stylu i žánrů, s možností praktického uplatnění získaných návyků a dovedností.

Žáci byli ve sledovaných hodinách motivováni výrazně pozitivně. Při kontrolách třídních knih nebyly zjištěny u jednotlivých vyučujících výraznější rozdíly v četnosti průběžného hodnocení. V každé navštívené hodině vycházeli učitelé z dosavadních znalostí a dovedností žáků, inspekce se nesešla s jejich neobjektivním hodnocením.

Vzájemná komunikace je založena na důvěře a snaze o dosažení společných cílů. Žákům je ponecháván dostatečný prostor pro prezentaci vlastních názorů. Jednání s nimi bylo ve všech případech otevřené, nežádoucí projevy v jejich chování nebyly v průběhu inspekce zaznamenány.

Postupové zkoušky se v HO uskutečňují ve všech hlavních předmětech podle požadavků učebních osnov. Při celkovém hodnocení žáka se zároveň přihlíží i k jeho aktivitě, tj. četnosti vystoupení, účasti v soutěžích apod. Škola se zapojuje do soutěží HO ZUŠ pravidelně, s výraznými výsledky. Vedení školy věnuje dostatečnou pozornost i další profesní přípravě žáků, s vědomím, že to je osvědčená cesta k získávání kvalifikovaných pedagogických pracovníků.

Hodnocení výsledků vzdělávání vychází z dostupných informací v dokumentaci školy i z vlastního pozorování při hospitacích ve vyučování. Celkový dojem je příznivě ovlivněn i bohatou mimoškolní uměleckou činností žáků.

Vzhledem ke zjištěným skutečnostem hodnotí inspekce úroveň vzdělávání v HO jako velmi dobrou.

Výtvarný obor

Ve VO je organizována výuka přípravného a základního studia celkem v šesti skupinách. Ve školním roce 2000/2001 navštěvuje tento obor 45 žáků. Obsah i organizaci vzdělávání určuje Vzdělávací program výtvarného oboru základních uměleckých škol, který byl schválen MŠMT ČR dne 26. dubna 2000 pod čj. 15 865/2000-22 s platností od 1. září 2000. Odborně způsobilá vyučující postupuje podle učebního plánu č. 1, 2, 3 varianty A a podle alternativního přístupu č. 1 (Výtvarné vyjadřování v kresbě, malbě, grafice a modelování).

Předepsaná dokumentace oboru je řádně vedena. Počty žáků zapsané v třídních knihách se blíží k dolní povolené hranici. Zvýšení tohoto počtu by bylo vzhledem k prostorovým možnostem učeben velkým problémem. Věkové složení jednotlivých skupin je širší, avšak při malém počtu žáků umožňuje individuální vedení, cílený rozvoj výtvarného cítění a tvořivého myšlení.

V průběhu hospitační činnosti byla kvalita vzdělávání hodnocena na základě tří tříhodinových lekcí skupin přípravného a základního studia. Inspekce sledovala materiálně-technické podmínky výuky, přípravu a organizaci vyučování, cíle a obsah učiva, vstupní i průběžnou motivaci, vzájemnou komunikaci, interakci a samostatnou výtvarnou činnost žáků.

Ve vzorně vypracovaném časovém rozvržení do měsíců školního roku zvolená témata respektují věkové složení i odlišnosti vyučovaných skupin. Metodický sled postupných kroků výtvarných řad a projektů má učitelka uveden ve zvláštním (pracovním) sešitě. Tento způsob

plánování svědčí o koncepčnosti a kvalitní přípravě na jednotlivé vyučovací celky.

VO pracuje v nově rekonstruovaných historických a památkovou péčí chráněných prostorách františkánského kláštera. Samotná atmosféra tohoto výjimečného prostředí podporuje tvůrčí myšlení žáků i vyučujících.

Obor používá dvě v přízemí umístěné dost od sebe vzdálené a rozměrově menší učebny. Třetí místnost (modelovna) je v současné době užívána jako zkušebna orchestru hudebního oboru. Po dokončení další části rekonstrukce bude i tato učebna k dispozici výtvarnému oboru. Vybavení polohovacími pracovními stoly i ateliérovými stojany je nové, obor má také k dispozici starší grafický lis i funkční keramickou pec. Při vyučování používají žáci školní učební pomůcky.

Výtvarné práce jsou citlivě prezentovány formou výstav na chodbách, avšak zdařilé plošné ani plastické výtvarné práce nejsou školou archivovány.

Vzhledem ke vzdělávacímu programu inspekce hodnotí materiálně-technické podmínky jako velmi dobré.

Všechny inspekci zhlédnuté hodiny byly pečlivě připraveny. Jejich struktura odpovídala věkovému rozvrstvení skupiny i individuálním výtvarným schopnostem jedinců. Organizace práce vycházela především z předem rozpracovaných výtvarných realizací nebo formou řízeného rozhovoru na základě zkušenosti žáků a s pomocí podpůrného obrazového materiálu z motivování nového tématu. Zvolené vyučovací metody byly přiměřené. Žáci si zlepšovali dovednosti v používání základních výtvarných vyjadřovacích prostředků, nebyly opomenuty ani mezipředmětové souvislosti při rozšiřování vědomostí z oblasti dějin výtvarné kultury a přírodních věd. Přirozený projev vyučující vedl k aktivnímu zapojení do procesu učení, podporoval přirozenou zvědavost a komunikativnost vyučovaných žáků. Stanovené pracovní tempo vyhovovalo individuálním možnostem i technice provedení. V průběhu hospitací i při prohlídce vystavených prací žáků byl evidentně znatelný důraz na techniku a čistotu provedení, což zčásti omezovalo výrazovost realizace.

Stanovené výchovně-vzdělávací cíle byly ve sledovaných vyučovacích jednotkách splněny.

Na základě skutečností uvedených v textu ČŠI hodnotí práci VO v oblasti plánování a přípravy výuky jako vynikající, organizaci, formy, metody, motivaci, komunikaci, materiální a psychohygienické podmínky jako velmi dobré.

Kvalitu vzdělávání oboru hodnotí celkově jako velmi dobrou.

Hodnocení kvality vzdělávání

Celkově ČŠI hodnotí kvalitu vzdělávání jako velmi dobrou.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Koncepce, obsažená ve Výroční zprávě školy za školní rok 1999/2000 pod názvem „Předpoklady dalšího rozvoje“, slouží jako podkladový materiál pro oblast plánování. Plán práce na školní rok 2000/2001 je zpracován velmi přehledně do jednotlivých měsíců. Stanoví aktivity školy podle jejich charakteru např. koncerty, výstavy, přehrávky, jednání pedagogické rady, školení atd.. Organizační zabezpečení jednotlivých akcí je upřesňováno na pracovních poradách. Vedení plánuje činnost školy na základě podnětů z předmětových komisí, s ročním plánem jsou na úvodním jednání pedagogické rady seznámeni všichni pracovníci. Další dílčí, krátkodobé plány zpracovávají nejsou.

Realizace ročního plánu je průběžně kontrolována. K tomu slouží i průběžně doplňovaný přehled školních aktivit, kam jsou jednotlivé akce školy zaznamenávány.

V oblasti materiálně-technické vedení školy úzce spolupracuje se zřizovatelem a příslušným stavebním úřadem. Technické vybavení budovy umožňuje výuku i tělesně postižených žáků.

V ZUŠ jsou vyučovány obory v souladu s rozhodnutím o zařazení do sítě škol, výuka probíhá podle schválených učebních plánů. Schválená kapacita školy vytváří dostatečnou rezervu pro její další předpokládaný rozvoj. Trojborová přípravná výchova se podle názoru inspekce příliš neosvědčila, protože není dostatečně vyřešena její organizační struktura.

Inspekce konstatuje, že plánování je ucelené, přehledné a funkční a hodnotí tuto oblast jako velmi dobrou.

Organizování

Základním dokumentem pro činnost ZUŠ je organizační řád. Kompetence pedagogických pracovníků i samostatně vypracované odpovědnosti zástupce, účetní a školnice jsou součástí tohoto komplexního materiálu.

Kromě předmětových komisí je hlavním poradním orgánem vedení školy pedagogická rada, která současně zastává funkci umělecké rady. Pravidelné porady ředitelů ZUŠ organizované referátem školství okresního úřadu, umožňují dostatečnou spolupráci v okresním měřítku. Prostřednictvím ředitele ZUŠ Chomutov ředitelka získává informace o jednání Ústřední umělecké rady v Praze.

Vnitřní informační systém je zajištěn především osobním kontaktem vedení školy s ostatními zaměstnanci. Zásadní informace projednávané na provozních poradách jsou k dispozici na nástěnce ve sborovně.

Kromě žákovských knížek a osobních kontaktů vyučujících, slouží rodičům informační tabule ve vstupních prostorách školy. K aktuálnímu a rychlému předávání informací veřejnosti škola využívá všech běžných informačních prostředků.

V osobní dokumentaci jsou uloženy podklady pro stanovení odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků. Ochrana osobních dat zaměstnanců i žáků je zajištěna jejich bezpečným uložením.

Některé drobné nedostatky v předepsané dokumentaci byly projednány s ředitelkou školy a ještě v průběhu inspekce bylo zajištěno jejich odstranění.

Předložená Výroční zpráva ZUŠ za školní rok 1999/2000 poskytuje odpovídající množství relevantních informací a má velmi dobrou úroveň.

Inspekce hodnotí kvalitu organizační činnosti jako vynikající.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitelka školy je považována za typ liberální, společně se svým zástupcem se snaží předcházet problémům pravidelnou kontrolní činností. V jednání s podřízenými pracovníky dává přednost vzájemné dohodě, na svých rozhodnutích však trvá.

Operativní řízení je dostatečně pružné a účinné. Vedení vychází vstříc iniciativě pracovníků, pokud nepřekračuje rámec daný možnostmi školy.

Systém uvádění začínajících učitelů do pedagogické praxe je v současné době uplatňován u jednoho vyučujícího, studujícího konzervatoř. Ostatní studující vyučují na ZUŠ již déle.

Vnitřní platový předpis, se kterým byli všichni zaměstnanci seznámeni, stanoví kritéria pro přiznávání pohyblivých složek platu. Ředitelka rovněž používá osobní poděkování nebo veřejnou pochvalu na poradách pro morální stimulování pracovníků. Hodnocení školy je

součástí předložené výroční zprávy.

Inspekce považuje úroveň vedení a motivování pracovníků za velmi dobrou.

Kontrolní mechanismy

Kontrolní činnost, včetně kontroly výchovně-vzdělávacího procesu, je rozdělena mezi ředitelku a zástupce v rámci stanovených kompetencí.

Denně je prováděna běžná kontrola provozu školy. V budově je instalován moderní zabezpečovací systém, který omezuje vstup nepovolaných osob. K většímu pocitu bezpečí přispívají i dozory vyučujících na chodbách o přestávkách stanovených rozvrhem hodin.

Rozsah sledování průběhu a kvality vyučování je určen samostatným plánem. Z vykonaných hospitací jsou vedeny zápisy, obsahující kromě popisu sledované hodiny především kvalifikované závěry. Zobecněné poznatky z hospitací jsou předmětem jednání pedagogické rady. Zjištěné nedostatky jsou řešeny bezprostředně přímo s učiteli.

ČŠI nemá ke kontrolní činnosti zásadních připomínek a hodnotí tento úsek činnosti jako velmi dobrý.

Hodnocení kvality řízení

Jednotlivé oblasti řízení jsou na velmi dobré úrovni, plánování je dostatečně promyšlené, organizace vyučování odpovídá obecně závazným právním předpisům, kontrolní systém je dostatečně účinný.

ČŠI hodnotí úroveň řízení jako velmi dobrou.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

- V průběhu inspekce byla na chodbách školy instalována tematicky zaměřená výstava výtvarného oboru.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Poslední inspekční zpráva čj. 0-06-01/9697-058,
- Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vydané ŠÚ Chomutov pod čj. PqO 305/99 dne 30. 7. 1999,
- organizační řád ZUŠ,
- výroční zpráva ZUŠ 1999/2000
- plán na školní rok 2000/2001,
- protokoly o komisionálních zkouškách 1999/2001,
- zápisy z jednání pedagogické rady,
- rozvrhy hodin a výkazy žáků a vyučovaných hodin 2000/2001,
- katalogy o průběhu studia všech realizovaných oborů,
- třídní knihy pro individuální i kolektivní výuku, včetně kmenových výkazů 2000/2001,
- statistické výkazy o ZUŠ,
- osobní spisy pracovníků školy,

- podkladová inspekční dokumentace,
- výtvarné práce žáků, programy z koncertů, fotodokumentace a kronika školy.

ZÁVĚR

Zřizovateli se spolu s vedením školy podařilo vytvořit žákům i učitelům v nových prostorách zcela výjimečné prostředí. V činnosti školy byl od poslední inspekce vykonané v roce 1997 zaznamenán zřetelný posun jak v oblasti výchovně-vzdělávací, tak zejména v oblasti kontroly a řízení. Tomu odpovídají i celkové výsledky, dokladované úspěchy v soutěžích, v přípravě žáků k dalšímu profesnímu studiu i prezentaci školy na veřejnosti.

Na základě provedené orientační inspekce hodnotí ČŠI celkovou úroveň ZUŠ Kadaň jako velmi dobrou.

Doporučení:

- Systematicky archivovat zdařilé výtvarné práce žáků,
- organizačně dořešit tříoborovou přípravnou výchovu,
- v rámci další rekonstrukce bývalého františkánského kláštera usilovat ve spolupráci se zřizovatelem o získání vhodných prostor pro další činnost HO.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Jan Svoboda	v.r.
Člen týmu	PaedDr. Jana Langerová	v.r.

V Jablonci nad Nisou dne 5. června 2001

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 14. června 2001

Razítko

Ředitelka školy	Podpis
Jana Mazánková	v.r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy (samosprávy):	29. června 2001	083 192/01-4017
Zřizovatel:	29. června 2001	083 191/01-4017

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	Připomínky nebyly podány